

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE**DECIZIE****01 octombrie 2013**

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în componență:
Președinte – Petru Ursache,
Judecători – Ghenadie Nicolaev, Iurie Diaconu, Iurie Bejenaru și Sveatoslav Moldovan,

a judecat în ședință publică recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vasile Bolduratu împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 martie 2013 în cauza penală în privința lui

Crijanovschi Stepan Petru, născut la 04 aprilie 1971, originar și domiciliat în s. Sîrcova, r-nul Rezina;

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. 28.05.2009 – 29.03.2010 (prima instanță)*
- 2. 23.08.2012 – 20.03.2013 (instanța de apel)*
- 3. 26.06.2013 – 01.10.2013 (instanța de recurs)*

Procedura de citare a fost legal executată.

S-au prezentat:

Procurorul Nicolae Suvac, care a susținut recursul în sensul declarat și a solicitat admiterea acestuia.

Avocatul Cornelia Gorencu și inculpatul Stepan Crijanovschi, care s-au pronunțat pentru respingerea recursului ordinar declarat de către procuror.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Rezina din 29 martie 2010, Crijanovschi Stepan a fost achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

2. De către organul de urmărire penală i-a fost înaintată învinuirea lui Crijanovschi Stepan precum că el în noaptea de 01 spre 02 februarie 2009, aproximativ la orele 20-00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, din intenții de profit, cu scopul sustragerii bunurilor altei persoane, a pătruns în gospodărie, apoi în casa de locuit a cet. Lisnic Olga, domiciliată în s. Sîrcova, r-nul Rezina, care se afla la domiciliu, aplicându-i mai multe lovituri cu pumnii provocându-i, conform concluziei raportului de expertiză medico-legală nr. 33 din 27 februarie 2009, vătămări corporale grave, care prezintă pericol pentru viață.

După aceasta, Crijanovschi Stepan a dezbrăcat-o pe Lisnic Olga cu scopul de a întreține cu ea raport sexual însă din lipsa erecției a refuzat la acest fapt. Negăsind careva bani în gospodăria cet. Lisnic Olga, Crijanovschi Stepan a ieșit din casă și a plecat.

În rezultatul vătămarilor corporale cauzate, cet. Lisnic Olga a decedat la 14 februarie 2009 în spitalul raional Rezina, unde ea a fost internată.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 151 alin. (4) Cod penal, - vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care a provocat decesul victimei.

3. Sentința nominalizată a fost atacată cu apel de procuror, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal și condamnat la 12 ani închisoare în penitenciar de tip închis, invocând că instanța de fond nu a apreciat și nu a dat o analiză justă tuturor probelor administrate pe dosar.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 iulie 2010, apelul procurorului a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței instanței de fond.

4.1. În motivarea deciziei sale, instanța de apel a menționat faptul că toate circumstanțele cauzei au fost verificate complet, obiectiv și sub toate aspectele, la fel și probatoriul a fost apreciat legal din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității și, în consecință a conchis că apelul procurorului este nefondat, astfel inculpatul legal a fost achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

În acest aspect, instanța de apel a conchis că instanța de fond, la baza sentinței de achitare, a reținut corect probele ca declarațiile inculpatului S. Crijanovschi, ale reprezentantului legal al victimei Gh. Lisnic, ale martorilor P. Crijanovschi, T. Ungureanu, E. Slobodeniuc, M. Cîșlari, Gh. Caraciovski, V. Calin, A. Cuț.

La fel, instanța de apel a stabilit că, probele prezentate de către partea acuzării în cadrul ședințelor de judecată au fost obținute prin aplicarea violenței, amenințărilor, prin încălcarea normelor procesuale ale art. art. 7, 8, 10, 11, 12, 15, 94, 100 ale Cod de procedură penală, la efectuarea urmăririi penale.

5. Procurorul, a contestat cu recurs ordinar decizia nominalizată, solicitând casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel în alt complet de judecată, invocând că instanța de apel a dat o apreciere unilaterală probelor administrate în cauza dată, inclusiv și a celor prezentate în ordinea art. 327 Cod de procedură penală, instanța de apel a considerat veridice primele declarații depuse de inculpat la 19 februarie 2009, însă la 18 martie 2009, nefiindu-i aplicată vre-o măsură privativă care îi limita libertatea, ultimul și-a recunoscut vinovăția în cadrul audierii în calitate de bănuit cu aplicarea mijloacelor video, în aceeași zi confirmând cele declarate în cadrul acțiunii de verificare a datelor comunicate la fața locului, la 14 aprilie 2009, având calitatea de învinuit, Crijanovschi Stepan din nou, în prezența apărătorului, și-a recunoscut vina, povestind detalii despre circumstanțele infracțiunii comise, la 21 aprilie 2009 a acceptat încheierea acordului de recunoaștere a vinovăției, fiind audiat la 01 iulie 2009 în cadrul controlului efectuat de către procuror în baza art. 274 Cod de procedură penală, inculpatul din nou a recunoscut că

el a comis fapta respectivă, însă și acestui argument instanța de apel nu a dat nici o apreciere, instanța de apel de asemenea a făcut o interpretare eronată a declarațiilor martorului V. Dascal, la fel, a evitat să aprecieze la justa lor valoare declarațiile martorului P. Ursachi, care a declarat în instanța de fond că el fiind colaborator de poliție împreună cu A. Lisnic și V. Dascal l-au audiat pentru prima dată pe inculpat, care a recunoscut că a comis infracțiunea dată, însă declarațiile lui nu au fost concrete, ba recunoștea, ba refuza să colaboreze, ba invoca că ar fi comis fapta dată împreună cu Aurel și Radu - doi boschetari cu care era cunoscut. Aceste declarații sunt extrem de importante deoarece coroborează cu cele ale lui Aurel și Radu Bădărău, precum și cu rezultatele concluziilor specialiștilor criminaliști în privința convorbirilor interceptate între Aurel și Radu Bădărău și Crijanovschi Stepan; din conținutul interceptărilor nu rezultă că Crijanovschi Stepan a încercat să-i învinuiască pe Aurel și Radu Bădărău de faptul că fiind coparticipanți la crima dată, instanța de apel neîntemeiat a respins ca probă raportul de constatare tehnico-științifică nr. 561/000371 din 10 martie 2010, efectuată de CNEJ, deoarece efectuarea măsurii operative de investigații a fost autorizată în mod legal și efectuată în limitele normelor procesuale penale în vigoare în timpul urmăririi penale, instanța de apel nejustificat a respins declarațiile martorului V. Negruța, care a declarat că inculpatul în mod liber, nefiind influențat de nimeni le-a povestit experților psihiatri când, în ce condiții, în ce împrejurări, în ce mod a bătut-o pe partea vătămată O. Lisnic în noaptea de 01 spre 02 februarie 2009.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 15 februarie 2011, a fost admis recursul ordinar declarat de procuror, casată decizia instanței de apel, fiind dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecători.

6.1. Colegiul penal a reținut că, instanța de apel prematur a ajuns la concluzia despre nevinovăția lui Crijanovschi Stepan în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal, fără a aprecia fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței și veridicității lor, neîntemeiat a ajuns la concluzia că, acuzarea nu a adus nici o probă pertinentă și concludentă care ar fi confirmat cu certitudine faptul comiterii infracțiunii imputate în seara de 01 spre 02 februarie 2009 de către inculpat.

Instanța de apel a omis să se expună referitor la declarațiile martorilor Veaceslav Dascal, Petru Ursachi, însă după cum rezultă din procesele-verbale de audiere, în prezența acestora inculpatul a recunoscut vina.

Ca exemplu, potrivit procesului-verbal de audiere a bănuitului din 18 martie 2009, (f.d. 136-137, vol. I), S. Crijanovschi în prezența apărătorului M. Mustea, și-a recunoscut vina pe deplin, și detaliat a descris circumstanțele comiterii faptei.

La fel declarațiile inculpatului au fost verificate la locul infracțiunii, care potrivit procesului-verbal din 18 martie 2009, Crijanovschi Stepan, în prezența martorului V. Dascal a arătat calea spre locul comiterii infracțiunii, circumstanțele și obiectele comiterii infracțiunii (f.d. 139, vol. I).

6.2. Instanța de recurs a mai menționat și faptul că, după finisarea urmăririi penale, inculpatul a încheiat acord de recunoaștere a vinovăției, recunoscând vinovăția și fiind pus sub jurământ, în prezența avocatului, răspunzând clar la întrebările adresate și nefiind forțat de nimeni, pentru a adopta poziția dată (f.d. 162, vol. I). Însă, dacă ulterior, dînsul s-a dezis de acest acord, instanța de apel, în cumul

cu alte probe, urma să facă o apreciere justă a acestuia.

Instanța de recurs a relevat și faptul că, inculpatului și avocatului, fiindu-le prezentate materialele dosarului pentru a face cunoștință după finisarea urmăririi penale, nu au avut careva cereri și obiecții asupra acțiunilor de urmărire penală, au semnat procesul-verbal (f.d.161, vol. I).

6.3. Instanța de apel, superficial s-a expus și asupra procesului- verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 18 martie 2009, cât și în privința ordonanței de neîncepere a urmăririi penale din 14 septembrie 2009, emisă de procurorul Procuraturii r-lui Rezina, I. Negreanu, în privința colaboratorilor de poliție a CPS Rezina, care, s-a presupus că l-au amenințat și influențat psihic pe inculpat.

La fel instanța de apel urma să verifice legalitatea și circumstanțele obținerii convorbirilor audio anexate în ședința de judecată la dosar (f.d.42-78, vol.I), cât și, calitatea lor probantă pentru cauza dată.

În acest context, instanța de apel, judecând apelul, a omis să se expună detaliat și amănunțit asupra tuturor argumentelor invocate în apelul procurorului, nu a verificat și nu a dat apreciere tuturor probelor menționate de acuzator în apel, pe care repetat le-a susținut în ședința de judecată a instanței de apel, inclusiv: declarațiile martorilor V. Dascal, P. Ursachi și V. Negruța, interceptările audio unde Crijanovschi Stepan a încercat să-i învinuiască pe Aurel și Radu Bădărău de comiterea infracțiunii, raportul de constatare tehnico-științifică nr. 561/000371 din 10 martie 2010.

6.4. Adoptând decizia de achitare a lui Crijanovschi Stepan, instanța de apel a făcut o selectare a probelor din dosar, luând ca bază acele probe favorabile inculpatului și în așa mod a tras concluzia că, fapta nu a fost comisă de inculpat, dar de o altă persoană, invocând totodată că depozițiile depuse de către martorii acuzării A. Bădărău, R. Bădărău, nu pot sta la baza învinuirii, deoarece sunt insuficiente și neclare, precum și raportul de constatate tehnico-științifică nr. 561/000371 din 10.03.2001, deoarece acuzarea n-a prezentat careva probe precum că, una din cele 3 voci de bărbat îi aparține lui Crijanovschi Stepan.

Prin urmare, modalitatea de motivare a soluției denotă că instanța de apel n-a apreciat probele prezentate de partea acuzării în ansamblu, din punct de vedere al pertinentei, utilității, coroborării acestora, pronunțându-se numai pe o parte din probele prezentate de părți. Prin asemenea judecare a cauzei, instanța de apel prematur a concluzionat că nu s-a dovedit vinovăția inculpatului de vreme ce probele prezentate de procuror în sprijinul învinuirii, și menționate în cererea de apel, nu și-au găsit o soluționare sub toate aspectele, complet și obiectiv, astfel, se conchide că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivelor în apel, nu și-a motivat soluția, având în vedere și aceste motive, prin ce s-a comis eroarea de drept prevăzută de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2011, a fost respins ca nefondat apelul procurorului, cu menținerea fără modificări a sentinței instanței de fond.

7.1 La adoptarea acestei soluții, instanța de apel a conchis asupra faptului că primele declarații date de către Crijanovschi Stepan la 19 februarie 2009, prin care inculpatul vina imputată nu a recunoscut-o și, - „... a declarat că la 01 februarie 2009 între orele 08.00 și 15.00 el s-a aflat în or. Șoldănești, la gunoiște. Aproximativ la orele 18.00 a ajuns acasă unde era și tatăl său, Crijanovschi Petru și s-a culcat. La 02 februarie aproximativ la orele 04.00 inculpatul a plecat la gunoiștea din or.

Rezina, unde s-a aflat pînă la orele 17.00. Aproximativ la orele 20.00 el a ajuns acasă unde a fost întîlnit de colaboratorii de poliție care l-au condus la primăria din sat unde el a luat vina asupra sa, deoarece a fost bătut și se temea de colaboratorii de poliție”, - sunt cele mai veridice, iar martorul Crijanovschi Petru, care este tatăl inculpatului a declarat că Crijanovschi Stepan a dormit acasă în noapte de 01 spre 02 februarie 2009 iar dimineața a plecat la gunoiște, la fel reprezentatul legal al părții vătămate Lisnic Gheorghe a declarat în instanța de judecată că mama lui, Lisnic Olga a spus vecinilor, care primii au găsit-o zăcînd jos la pămînt, că de ea s-au bătut joc 3 sau 5 persoane; martorii Ungureanu Tatiana, Slobodeniuc Ecaterina, Cîșlari Maria, Caraciovski Gheorghe au declarat că au văzut-o pe Lisnic Olga pînă în momentul cînd au luat-o la spital. Ei au declarat că Lisnic Olga vorbea ceva însă nu se înțelegea. Ei au întrebat-o prin semne dacă cineva s-a bătut joc de ea și ea a zis că da, doar prin semne și că au dat-o jos de pe cuptor. Tot prin semne a zis că au fost 3 sau 5 persoane; acuzatorul de stat, solicitînd condamnarea inculpatului, s-a bazat doar pe declarațiile martorilor Coadă Victor, Donica Vadim, Dascal Veaceslav, Ursachi Petru, Lisnic Anatolie- toți colaboratori ai CPR Rezina dintre care Lisnic Anatolie și Dascal Veaceslav au fost împuterniciți să efectueze urmărirea penală în cauza dată.

La fel, instanța de apel, a mai indicat că ținînd cont și de indicațiile expuse în decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 15 februarie 2011, verificînd multilateral argumentele expuse în apelul procurorului, a mai reținut:

a) Declarațiile martorilor din partea acuzării Lisnic A., Dascal V., Coadă V. și Ursachi P. nu au confirmat vinovăția inculpatului Crijanovschi S. de săvîrșirea infracțiunii incriminate.

b) În privința procesului- verbal de audiere a bănuitului Crijanovschi S. și a acțiunilor de verificare a declarațiilor la fața locului din 18 martie 2009, instanța de apel a considerat că, instanța de fond corect a ajuns la concluzia că inculpatul într-adevăr nu a fost în casă la victimă, a declarat și a demonstrat ceea ce l-au învățat, declarațiile lui privind temeiurile și modul comiterii infracțiunii sunt superficiale, neconcrete și absolut nu coincid cu circumstanțele infracțiunii comise, cu numărul și modalitatea aplicării victimei a leziunilor corporale.

c) Ceea ce ține de raportul de expertiză a microparticulelor din 30 martie 2009, instanța de apel l-a apreciat critic, deoarece conform procesului- verbal de cercetare la fața locului, ștrampii nu au fost ridicați și în procesul- verbal de ridicare în baza căruia au fost ridicate hainele lui Crijanovschi S. nu sunt respectate condițiile legale și anume în lipsa persoanelor la care se ridică bunurile trebuie să fie membrii adulți ai familiei prezenți sau reprezentanții Administrației Publice Locale cărora să le fie explicate drepturile. De asemenea chiar reprezentantul legal al părții vătămate a pus la îndoială concluzia acestei expertize deoarece mama ei niciodată nu se culca îmbrăcată în ștrampi, dar numai în cămașă de noapte.

d) În ceea ce privește acordul de recunoaștere al vinovăției, instanța de apel a reținut că, a fost încheiat ilegal, contrar art. 504 alin. (2) Cod de procedură penală, deoarece în cazul dat există o infracțiune deosebit de gravă, astfel pedeapsa maximă cu închisoarea în baza art.151 alin.(4) Cod penal este de pînă la 15 ani și, în consecință acesta rămîne a fi un argument formal.

e) Raportul de constatare tehnico-științifică nr.561/000371 din 10 martie 2010 efectuat de Centru de Expertize Judiciare, la fel nu poate fi pus la baza hotărîrii, deoarece dialogul din înregistrările depistate pe banda magnetică a microcasetei

„TDK MC 60” este susținut între trei persoane cu voce de bărbat însă de către partea acuzării nu sunt prezentate probe precum că una dintre cele trei voci de bărbat îi aparține anume lui Crijanovshi Stepan.

8. Procurorul, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia instanței de apel, solicitând casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată din motiv că instanța de apel nu a apreciat probele prezentate de partea acuzării în sprijinul învinuirii în ansamblu, din punct de vedere al pertinentei, utilității, coroborării acestora, astfel n-a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv și, respectiv nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apel, nu și-a motivat soluția și neîntemeiat a conchis asupra administrării ilegale a probelor, prin ce a fost comisă eroarea de drept prevăzută de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală.

Astfel, instanța de apel a considerat ca veridice declarații depuse de inculpat la 19 februarie 2009, însă la 18 martie 2009 ultimul, nefiindu-i aplicată vreo măsură preventivă, care îi limita libertatea, și-a recunoscut vinovăția în cadrul audierii în calitate de bănuit cu aplicarea mijloacelor video (f.d.136), în aceeași zi confirmându-le în cadrul acțiunii de verificare a datelor comunicate la fața locului (f.d.139).

Ulterior, la 14 aprilie 2009, având calitatea procesuală de învinuit S. Crijanovschi din nou, în prezența apărătorului, și-a recunoscut vina, povestind în detalii despre circumstanțele infracțiunii comise (f. d. 159) și la 21 aprilie 2009 a acceptat încheierea acordului de recunoaștere a vinovăției (f. d. 162).

Fiind audiat în calitate de bănuit la 19 februarie 2009 (f.d.52-53) S. Crijanovschi, într-adevăr a negat vinovăția sa de comiterea faptei imputate, declarațiile pe care instanța de judecată le-a reflectat în detalii în decizia sa, însă a mai declarat că nu a fost bătut sau amenințat de către nimeni, când la 02 februarie 2009 a recunoscut vina în sectorul de poliție, având doar frică că va fi bătut, deoarece cu el s-a discutat cu vocea tare.

Instanța de apel face referire la declarațiile lui Crijanovschi Petru, care nu a fost audiat în instanța de judecată, iar declarațiile lui precum că fiul său Stepan Crijanovschi în noaptea de 01 spre 02 februarie 2009 a dormit acasă, nu sunt relevante, infracțiunea fiind comisă, potrivit învinuirii, aproximativ la ora 20.00.

În același timp martorul Lisnic Anatolie a declarat că, audiindu-l pe Petru Crijanovschi în privința locului aflării feciorului său a primit răspuns că probabil acesta a fost la Calin Vera, revenind acasă pe la orele 23⁰⁰-24⁰⁰. Însă instanța de apel nu a apreciat declarațiile martorului în cauză deși le-a verificat în ședința judiciară, cum s-a afirmat în decizia atacată.

Așa fiind, aceste probe confirmă doar, că inculpatul a putut să comită acea infracțiune la ora indicată în învinuire, iar versiunea de apărare înaintată de el precum că la ora 18⁰⁰ seara s-a aflat acasă, nu-și găsește confirmare.

Fiind audiat la 01 iulie 2009 în cadrul controlului efectuat de către procuror în baza art. 274 Cod procedură penală, Stepan Crijanovschi din nou a recunoscut că el a comis fapta respectivă, însă și acestui argument invocat în apel instanța de apel nu a dat nici o apreciere.

Instanța de apel, de asemenea, a făcut o interpretare a declarațiilor martorului V. Dascal, făcând concluzii greșite și eronate, dar în realitate acest martor a explicat că discutase la 02 februarie 2009 cu Stepan Crijanovschi în incinta Primăriei Sîrcova, r-nul Rezina vre-o 5 ore, fiind prezenți și alți colaboratori de poliție, și pe parcursul

discuțiilor avute ultimul și-a recunoscut vina, chiar ieșind la fața locului și demonstrându-i în ce mod a pătruns în gospodăria victimei.

La fel, instanța de apel a evitat să aprecieze declarațiile martorului Petru Ursachi, care în instanța de fond a declarat că el este colaboratorul de poliție care împreună cu A. Lisnic și V. Dascal l-au audiat pentru prima dată pe inculpat, care a recunoscut că a comis infracțiunea dată, însă declarațiile sale nu au fost concrete, el ba recunoștea, ba refuza să colaboreze, ba a invocat că ar fi comis fapta dată împreună cu Aurel și Radu, doi boschetari cu care era cunoscut.

Aceste declarații sunt extrem de importante deoarece coroborează cu declarațiile lui Aurel și Radu Bădărău, precum și cu rezultatele concluziilor specialiștilor criminaliști în privința convorbirilor interceptate între Aurel și Radu Bădărău și Stepan Crijanovschi.

Anume declarațiile lui Stepan Crijanovschi că ar fi comis fapta dată împreună cu Aurel și Radu, au permis organului de urmărire penală să efectueze unele acțiuni operative de investigații, autorizate în modul prevăzut de lege - interceptarea declarațiilor între Stepan Crijanovschi și Aurel și Radu Bădărău, în cadrul cărora primul a reconfirmat vinovăția sa față de persoanele în cauză.

La fel, instanța de apel nu s-a expus și a evitat să cerceteze și să aprecieze declarațiile martorilor acuzării Bădărău Radu și Bădărău Aurel, invocând că procurorul nu a putut să prezinte martorii în ședință.

Referitor la acești martori, în ședința instanței de apel au fost prezentate documente ce au certificat imposibilitatea prezentării martorilor pe viu, deoarece Bădărău Aurel este decedat, fiind anexat certificatul constatator al decesului iar în privința lui Bădărău Radu au fost întreprinse toate măsurile posibile pentru stabilirea locului aflării acestuia, însă fără rezultat pozitiv. În aceste circumstanțe, s-a dat citire declarațiilor acestora făcute anterior în instanța de apel și s-a solicitat aprecierea acestora.

Instanța de apel neîntemeiat a respins ca probă raportul de constatare tehnico-științifică nr.561/000371 din 10 martie 2010, efectuată de CNEJ, deoarece efectuarea măsurii operative de investigații a fost autorizată în modul legal și efectuată în limitele normelor procesual- penale în vigoare în timpul urmăririi penale. Aceste casete s-au aflat la păstrare la judecătorul de instrucție pînă la momentul în care au fost solicitate de procuror pentru examinare în ședința de judecată. Totodată la demersul părții acuzării și a fost numită expertiza respectivă care a dat rezultatele fixate în raport.

Prin urmare, cu referire la prevederile art. 93 alin. (4) Cod de procedură penală, aceste date sunt admisibile ca probe și necesită a fi apreciate în context cu celelalte probe în modul stabilit de art. 101 Cod procedură penală.

La fel, instanța de apel nejustificat a respins declarațiile martorului Negruța Veronica (f.d.153-154 vol. II) care a declarat că inculpatul în mod liber, nefiind influențat de către nimeni le-a povestit experților psihiatri când în ce condiții, în ce împrejurări, în ce mod a bătut-o pe partea vătămată Lisnic Olga în noapte de 01 spre 02 februarie 2009.

9. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 03 iulie 2012, a fost admis recursul ordinar declarat de procuror, casată decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei în privința lui **Crijanovschi Stepan** de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

9.1 În motivarea deciziei sale, instanța de recurs a menționat faptul că conform

textului deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2011, prin care a fost respins ca nefondat apelul procurorului, și menținută fără modificări sentința instanței de fond, s-a observat că, instanța de apel, în mod repetat a conchis neîntemeiat că, probele prezentate de către partea acuzării au fost obținute prin aplicarea violenței, amenințărilor și, prin încălcarea normelor procesuale la efectuarea urmăririi penale.

În acest sens, instanța de recurs a menționat că, potrivit art.24 alin.(4) Cod de procedură penală, părțile în procesul penal își aleg poziția, modul și mijloacele de susținere a ei de sine stătător, fiind independente de instanță, de alte organe ori persoane. Instanța de judecată acordă ajutor oricărei părți, la solicitarea acesteia, în condițiile prezentului cod, pentru administrarea probelor necesare.

Astfel spus, ordonanța procurorului în Procuratura r-lui Rezina din 14 septembrie 2011 (vol.2, f.d.13, 93) privind neînceperea urmăririi penale pe presupusul fapt de maltratare a lui Stepan Crijanovschi din lipsa elementelor infracțiunii, n-a fost contestată de partea apărării procurorului ierarhic superior și, respectiv în ordinea art.313 Cod de procedură penală la judecătorul de instrucție, deci, pe cale de consecință s-a considerat că inculpatul fiind asistat de avocat și-a ales poziția de apărare independent de instanță, ceea ce a prezumat că dînsul a fost de acord cu concluziile procurorului.

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată al instanței de apel (vol.3, f.d.60), această ordonanță a procurorului nici n-a fost dată citirii în instanță și, respectiv n-a fost obiect al cercetării judecătorești, însă instanța de apel contrar prevederilor art.24 alin.(3) Cod de procedură penală, - *nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii*, a acceptat predispus poziția apărării considerînd inadmisibile în calitate de probă declarațiile inculpatului făcute în cadrul urmăririi penale, prin care acesta a recunoscut faptele incriminate.

Soluția instanței de apel, în acest sens nici nu este argumentată prin prisma prevederilor art. 94 Cod de procedură penală coroborate cu art.95 Cod de procedură penală, or în acest context urma să se rețină faptul că, ordonanța procurorului în Procuratura r-lui Rezina din 14 septembrie 2011 (vol.2, f.d.13, 93) privind neînceperea urmăririi penale pe presupusul fapt de maltratare a lui S. Crijanovschi nu a fost contestată de partea apărării.

10. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 martie 2013, a fost respins ca nefondat apelul procurorului și menținută fără modificări sentința instanței de fond.

10.1 În motivarea deciziei sale, instanța de apel a menționat faptul că la pronunțarea sentinței, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a concluzionat că Crijanovschi Stepan urmează a fi achitat pe capătul de învinuire incriminat din motiv că deși există fapta prejudiciabilă – vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății soldată cu decesul lui Lisnic Olga, de către organul de urmărire penală nu a fost stabilit făptuitorul în ordinea prevăzută de lege. Astfel, nu au fost prezentate probe pertinente, concludente și veridice, care ar fi dovedit vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, ultima fiind bazată pe presupuneri care nu pot sta la baza emiterii unei sentințe de condamnare.

Aceste împrejurări au fost elucidate și constatate din totalitatea de probe acumulate, fiind corect apreciate, cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu- din punct de vedere al coroborării lor.

11. Împotriva deciziei menționate a declarat recurs ordinar procurorul care, invocând ca temei de declarare a recursului art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată, invocând faptul că instanța de apel nu a apreciat probele prezentate de partea acuzării în sprijinul învinuirii în ansamblu, din punct de vedere al pertinentei, utilității, coroborării acestora, astfel nu a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv și, respectiv nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apel, nu și-a motivat soluția și neîntemeiat a conchis asupra administrării ilegale a probelor.

Instanța de apel nu s-a expus și a evitat să cerceteze și să aprecieze declarațiile martorilor acuzării Bădărău Radu și Bădărău Aurel, invocând că procurorul nu a putut să prezinte martorii în ședință. Referitor la acești martori, în ședința instanței de apel au fost prezentate documente prin care s-a certificat imposibilitatea prezentării martorilor pe viu, deoarece Bădărău Aurel este decedat, fiind anexat certificatul constatator al decesului iar în privința lui Bădărău Radu au fost întreprinse toate măsurile posibile pentru stabilirea locului aflării acestuia, însă fără rezultat pozitiv.

În aceste circumstanțe, s-a dat citire declarațiilor acestora făcute anterior în instanța de apel și s-a solicitat aprecierea lor. Argumentând soluția adoptată, instanța de apel a constatat că inculpatul nu a fost în casă la partea vătămată Olga Lisnic, însă nu a făcut o apreciere corespunzătoare concluziilor expertului expuse în materialele dosarului precum că pe hainele victimei și ale inculpatului s-au găsit unele microparticule identice și nu a explicat proveniența acestora, fiind invocat un argument neînsemnat.

Instanța de apel nejustificat a respins declarațiile martorului Negruța Veronica (f.d.153-154, vol. II), care a declarat că inculpatul în mod liber, nefiind influențat de către nimeni le-a povestit experților psihiatri când, în ce condiții, în ce împrejurări, în ce mod a bătut-o pe partea vătămată Lisnic Olga în noapte de 01 spre 02 februarie 2009.

Astfel, instanța de apel, la adoptarea deciziei de achitare a inculpatului, a făcut o selectare a probelor din dosar, luând ca bază cele favorabile inculpatului și concluzionând că fapta nu a fost comisă de el dar de o altă persoană, la fel, menționând că declarațiile martorilor Bădărău Radu și Bădărău Aurel și raportul de constatare tehnico-științifică nr. 561/000371 din 10 martie 2011 nu pot sta la baza învinuirii, deoarece acuzarea nu a prezentat careva probe precum că, una din cele trei voci de bărbat îi aparține lui Crijanovschi Stepan.

12. Verificând argumentele recursului procurorului în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că acesta urmează a fi respins cu menținerea hotărârii atacate din următoarele considerente.

Procurorul a invocat în recursul ordinar declarat ca temeiuri pentru recurs pct.6) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală.

Conform pct. 6) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra

tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Însă, Colegiul penal lărgit constată că argumentele din recursul declarat sunt neîntemeiate, iar motivele aduse în susținerea temeiurilor invocate nu pot fi reținute, decizia instanței de apel corespunzînd tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată.

Instanța de apel, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar ca *declarațiile inculpatului* date în cadrul urmăririi penale în calitate de bănuț și în cadrul cercetării judecătorești, susținute în cadrul ședinței instanței de apel, conform cărora, acesta nu și-a recunoscut vina în comiterea infracțiunii imputate, a menționat că nu o cunoștea pe Lisnic Olga, în cadrul urmăririi penale a recunoscut fapta fiindcă a fost influențat și amenințat de colaboratorii de poliție ai CPR Rezina; *declarațiile reprezentantului legal ai părții vătămate Lisnic Gheorghe*, conform cărora, Lisnic Olga este mama sa, a aflat despre cele întîmplate de la vecini, cînd a venit la Rezina mama sa era deja internată în spital, era în comă, din spusele vecinilor care au găsit-o, a înțeles că ea le-a zis de 3 sau 5 persoane, din casă nu a dispărut nimic, banii erau la vedere, pretenții față de inculpat nu avea însă a insistat să fie găsit făptuitorul; *declarațiile martorilor Ungureanu Tatiana, Slobodeniuc Ecaterina, Cîșlari Maria, Caracivovschi Gheorghe*, date în cadrul urmăririi penale și cercetării judecătorești și verificate în ședința instanței de apel, conform acestor declarații, Lisnic Olga a menționat de 3 sau 5 persoane, pe care nu-i cunoștea, avea urme ca și cum ar fi ghîtit-o cineva, avea la ochi vîntăi, în cap era bătută, în casă era dezordine, spunea că au bătut-o și violat-o persoanele menționate fiindcă vroiau bani; *declarațiile martorului Călin Vera*, care îl cunoștea pe inculpat fiindcă lucra la ea pe bani, nu făcea abuz de băuturi alcoolice, cînd el nu avea de lucru în sat se ducea la gunoiște și strîngea sîrme, după cele întîmplate cu Lisnic Olga, l-a întrebat de ce a făcut asta și el i-a răspuns că nu a fost la ea și nici nu avea ce căuta acolo; *declarațiile martorului Cuț Andrei*, conform cărora, el era vecin cu inculpatul și în relații bune, cunoaște că acesta nu făcea abuz de băuturi alcoolice, lucra cu ziua la oameni pentru bani sau haine dar nu pentru vin, i-a povestit că a fost bătut de aceea a recunoscut vina; cît și *declarațiilor martorilor acuzării Dascăl Veaceslav, Ursachi Petru, Lisnic Anatolie, Coadă Victor*, conform cărora, inculpatul nu era acasă, s-au întîlnit cu el în drum, era cu rucsacul în spate, era treaz, a zis că vine de la gunoiște, l-au dus la primărie, unde au discutat cu el vreo 5 ore, a recunoscut că a săvîrșit fapta dată dar nu a indicat direct pe cine a omorît, el pe parcursul discuțiilor ba recunoștea ba nega cele săvîrșite; toate acestea cît și celelalte materiale ale cauzei ca: procesul-verbal de audiere suplimentară a bănuțului din 18 martie 2009 (f.d.83-84), procesul-verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 18 martie 2009(f.d.139), procesul-verbal de cercetare la fața locului din 02 februarie 2009 (f.d.6), raportul de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie nr.136a-2009 din 20 martie 2009 (f.d.133), raportul de expertiză medico-legală nr.33 din 27 februarie 2009(f.d.34), raportul de expertiză a microparticulelor nr.769, 770 din 30 martie 2009(f.d.110), raportul de constatare tehnico-științifică nr.561 din 10 martie 2010, fiind verificate sub aspectul pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, au indus ca concluziile despre achitarea lui **Crijanovschi Stepan** de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal, din motiv că fapta nu a fost săvîrșită de inculpat, să fie juste și întemeiate.

Astfel, instanța de apel întemeiat a reținut că instanța de fond a examinat cauza minuțios, multilateral, sub toate aspectele și în baza tuturor probelor administrate just concluzionând că vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate nu a fost dovedită iar probele prezentate instanțelor de fond au fost obținute prin încălcarea normelor procesuale, la efectuarea urmăririi penale.

Din analiza declarațiilor lui *Crijanovschi Stepan* date în calitate de bănuț, învinuit, precum și cele din ședința de judecată, instanța de apel a constatat că acestea diferă, just considerându-le cele mai veridice pe cele din 19 februarie 2009, anume acestea fiind în coraborare și cu declarațiile martorilor *Crijanovschi Petru*, care a confirmat faptul că *fiul său a dormit acasă în noaptea de 01 spre 02 februarie 2009 iar dimineața a plecat la gunoiște*; ale martorilor *Călin Vera* și *Cuț Andrei*, la fel, instanța de apel a dat o apreciere corectă declarațiilor reprezentantului legal al părții vătămate *Lisnic Gheorghe*, ale martorilor *Ungureanu Tatiana*, *Slobodeniuc Ecaterina*, *Cîșlari Maria*, *Caracivovschi Gheorghe*, toți ei declarând că au văzut-o pe partea vătămată pînă la plecarea la spital, ea era conștientă, a menționat, prin semne, că a fost bătută de 3 sau 5 persoane și că a fost violată, astfel instanța de apel just menționând că organul de urmărire penală nu a întreprins măsurile operative necesare pentru stabilirea acestor 3-5 persoane, despre care a menționat și martorul *Cîșlari Ion* (f.d.20), *care a văzut aceste persoane care erau de gen masculin, erau în stare de ebrietate și se aflau lângă un automobil în mijlocul drumului*.

La fel, instanța de apel întemeiat a conchis precum că din analiza depozițiilor martorilor *Coadă Victor*, *Donica Vadim*, *Dascăl Veaceslav*, *Ursachi Petru* și *Lisnic Anatolie*, toți colaboratori ai CPR *Rezina*, s-a constatat că între acestea sunt mai multe divergențe, persoanele date nu au întreprins măsurile necesare îndreptate la descoperirea crimei săvârșite, au ignorat depozițiile victimei și ale martorilor privind comiterea infracțiunii de către 3 sau 5 persoane, n-au întreprins măsuri pentru stabilirea acestor persoane, au acționat în privința lui *Crijanovschi Stepan*, care era pentru ei o „persoană suspectă”, cu scop ca să recunoască vina, și să reproducă acțiunile sale la fața locului cu ajutorul unui manechin.

Cît privește procesul- verbal de audiere a bănuțului și a acțiunilor de verificare a declarațiilor lui la fața locului din 18 martie 2009, instanța de apel întemeiat a menționat că instanța de fond corect a ajuns la concluzia că inculpatul într-adevăr nu a fost în casă la victimă, a declarat și a demonstrat ceea ce l-au învățat, declarațiile lui privind temeiurile și modul comiterii infracțiunii au fost superficiale, neconcrete și absolut nu au coincis cu circumstanțele infracțiunii comise, cu procesul- verbal de cercetare la fața locului, cu numărul și modalitatea aplicării victimei a loviturilor în raport cu leziunile depistate la aceasta iar recunoașterea crimei de către *Crijanovschi Stepan* a fost impusă de către organul de urmărire penală.

Cît privește ordonanța privind neînceperea urmăririi penale din 14 septembrie 2009 (f.d.11,vol.II) pe faptul constrîngerii exercitate de către colaboratorii CPR *Rezina* asupra lui *Crijanovschi Stepan*, instanța de apel corect a menționat că aceasta nu putea fi luată în considerație, deoarece ansamblul de circumstanțe constatate pe cauza dată au indicat la neconcordanța, contradicția între probele prezentate de organul de urmărire penală.

Astfel, instanța de apel justificat a apreciat că declarațiile inculpatului de la fața locului nu au coincis cu circumstanțele stabilite potrivit procesului-verbal de cercetare la fața locului din 02 februarie 2009 (f.d.6), inculpatul a indicat că a căutat

banii pe lejanță dar conform procesului- verbal menționat și declarațiilor martorilor menționați mai sus, *pe lejanță era ordine, dezordine era pe pat*; inculpatul a arătat că a rupt firul de la telefonul staționar, însă *cablul de la telefon era tăiat*.

La fel, corect a fost apreciată ca neclară și situația -dacă Crijanovschi Stepan ar fi recunoscut imediat săvârșirea crimei după ce a fost la primărie, unde o careva explicație de la acesta nu a fost luată, atunci, de ce a fost nevoie tocmai de 5 ore pentru "a lucra" cu acesta, dacă el ar fi recunoscut inițial săvârșirea infracțiunii.

Această situație, just a impus concluzia că organul de urmărire penală a acționat tendențios, ceea ce contravine legislației procesual- penale.

La fel, instanța de apel just nu a admis ca probă și raportul de constatare tehnico-științifică nr.561/000371 din 10 martie 2010, efectuat de Centru de Expertize Judiciare, fiindcă dialogul din înregistrările depistate pe banda magnetică a microcasetei „TDK MC 60” era susținut între trei persoane cu voce de bărbat însă, de către partea acuzării nu au fost prezentate probe precum că, una dintre cele trei voci de bărbat îi aparținea anume lui Crijanovschi Stepan, rupturile de fraze invocate de către partea acuzării ca probe, neputând fi luate în considerație deoarece nu au indicat cu certitudine că Crijanovschi Stepan ar fi comis crima.

Mai mult ca atât, această înregistrare a fost efectuată fără respectarea prevederilor art. 135-136 Cod de procedură penală (în vigoare pînă la modificările din 27 octombrie 2012), adică cu încălcări grave a procedurii penale (art. 94 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală) și ca urmare ea urmează a fi respinsă ca inadmisibilă.

Instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău legal a respins ca probă inadmisibilă și- acordul de recunoaștere al vinovăției încheiat între inculpat și procuror, fiindcă legislația nu permite încheierea unui astfel de acord în cazul cînd, infracțiunea comisă este, conform art. 16 Cod penal, una deosebit de gravă.

Mai mult ca atât, conform art. 94 alin.(1) pct.12) Cod de procedură penală, *în procesul penal nu pot fi admise ca probe și, prin urmare, se exclud din dosar, nu pot fi prezentate în instanța de judecată și nu pot fi puse la baza sentinței sau a altor hotărîri judecătorești datele care au fost obținute prin promisiunea sau acordarea unui avantaj nepermis de lege, în cazul dat, anume încheierea acestui acord de recunoaștere al vinovăției reprezentînd obținerea acelui avantaj nepermis de legislație.*

În baza celor menționate, instanța de recurs concluzionează că sunt întemeiate concluziile instanței de apel, conform cărora, deși există fapta prejudiciabilă – vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății soldată cu decesul cet. Lisnic Olga, de către organul de urmărire penală nu a fost stabilit făptuitorul în modul prevăzut de lege, probe confirmative a vinovăției lui Crijanovschi Stepan nu au fost prezentate, astfel fiind relevante prevederile art. 389 Cod de procedură penală, conform cărora, *sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată. Sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri.*

Din aceste considerente, recursul procurorului va fi respins din motivele invocate mai sus, nefiind prezente careva temeiuri pentru admiterea lui.

13. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vasile Bolduratu împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 martie 2013 în cauza penală în privința lui *Crijanovschi Stepan Petru*, cu menținerea hotărârii atacate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată în ședință publică la data de 29 octombrie 2013.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Ghenadie Nicolaev

Iurie Diaconu

Iurie Bejenaru

Sveatoslav Moldovan